

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18 uri
datum naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12.50, za ino-
smatvo D 20.50, dostavljen na dom
D 14.—, na izkaznice D 12.50,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Plačnina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 21. — ŠTIS poslovalni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sreda 13. junija 1923.

Številka: 131

Kdo je stvoril našo državo?

»Korošec je stvoril Jugoslavijo,
Korošec jo bo zopet razbil!«

Voliinšlager nemšku-
tarskih klerikalcev.

Svoječasno smo poročali, s kakšnimi
zločinskimi parolami so agitirali kleri-
kalci za časa zadnje volilne borbe v na-
ših obmejnih krajih, med nemčurji. Po-
znali so njihovo še vedno gorečo ljube-
zen do pokojne Avstrije in do časov, ko
so bili v našem ozemlju neomejeni gospo-
darji, zato so pozabili na svoj slovenski
ponos in se radi nekaj sto glasov poni-
žali tako globoko, da so jim celo obljub-
ljali razbiti to našo državo ter pripojiti
Slovenijo zopet k Avstriji. Nemčurji so
v svoji naivnosti seveda verjeli, da je to
mogoče in v njihovih družbah je bilo ob
dobrem vinu čisto čuti krilate besede:
»Korošec je vstvaril Jugoslavijo, on jo
bo zopet tudi razbil, zato glasujmo za
njegovo stranko.« In glasovali so in mu
dopomogli do absolutne zmage.

Zaenkrat ne maramo govoriti o kleri-
kalni agitaciji sami, ne maramo razprav-
ljati o zločinstvu te agitacije, spregovo-
riti hočemo samo par besed na naslov ti-
stih nemčurjev, ki so verjeli klerikalnim
obljubam in ki sedaj nestrno čakajo,
kdaj bo tisti Korošec, ki je ustvaril
Jugoslavijo, to Jugoslavijo tudi razbil.
Gospoda, pozna se vam, da niste Nemci,
ampak da bi samo radi bili, da ste samo
janičarji, ki ste ohranili od svojega slo-
venskega pokolenja samo slabe strani,
od Nemcev, katerim ste se priključili, pa
prevzeli tudi samo ono, kar je na Nem-
cih slabega. Če bi to ne bilo res, potem bi
gotovo nikoli ne nasledili sicer zločinski
obtemen pa tudi skrajno bedasti klerikal-
ni trditvi, da je Korošec ustvaril Jugo-
slavijo in da jo torej on tudi lahko zopet
razbije. Klerikalci sami vejo prav do-
bro, da ni niti Korošec, niti kdo drugi
njihove stranke ustvaril te naše države.
Korošec in njegovi klerikalci niso nikdar
niti mislili vstvariti jugoslovenske drža-
ve v današnjem njenem smislu. Oni so
hoteli vse nekaj drugega, hoteli so imeti
le nekako jugoslovensko autonomijo v
okvirju habsburške monarhije in še to
samo zato, da bi se v tej avtonomni pro-
vinci mastili ob polnih koritih. Hoteli so
to, toda dosegli bi s svojo lastno silo ne
bili niti tega nikoli. Deklaracijsko delo
je bilo pač pomembno in značilno, ostalo
pa bi bilo le skladnica popisane papir-
ja, da ni bilo nekoga drugega, ki je te-
mu delu s krvjo stotisočno priboril med-
narodno sankcijo. Ta drugi pa je bila —
Srbija. Srbsko orožje, srbska zmaga na
solunski fronti — je vstvarila to državo.
To je resnica, vse drugo je prazna laž.

Tudi naši klerikalci vedo to prav do-
bro, toda nočejo priznati široki javnosti,
katera je v svoji zaslepljenosti ovila njih
z glorijo osvoboditeljev. Ves svet ve
to, samo vi narodni odpadniki tega ne
veste; zato ste se dali preslepti od lepih
besed klerikalnih demagogov. Korošec ni
ustvaril te države, zato je tudi razbiti ne
more, magari da bi jo hotel. Poznamo si-
cer klerikalce in vemo, da so zmogni vse-
ga, tudi veleizdaje, vemo pa, da so tudi
toliko pametni, da se v resnici nikoli ne
bodo lotili kake resne akcije, ki bi stre-
mela za razbijem naše države. Taki ju-
naki niso, da bi šli v boj, vedoč da ni upa
na zmago. Našo državo so ustvarile legije
mučenikov, ki so žrtvovali za jugosloven-
sko svobodo vse, kar so imeli, celo svoje
lastno življenje, a iz njihove krvi so
vzrastle nove legije in te so čuvarice o-
nega, kar so ustvarili mrtvi predhodniki.
Te legije ne bodo nikoli dopustile, da bi
kdo razbil našo državo, najmanj pa da
bi jo razbijal kak Korošec, ki ni za njeno
vstvaritev preli niti ene same kaplje

Boji med revolucionarji in kmeti na Bolgarskem.

Nova bolgarska vlada mobilizira? — Odločna zahteva jugoslov. javnosti po za-
ščiti naših interesov. — Vodja macedonskih četašev Aleksandrov prevzel vladno
na Bolgarskem?

Beograd, 12. junija. V vseh tuka-
jnjih krogih z napetostjo pričakujejo po-
ročil iz Bolgarije. Po dolgem času se zo-
pet enkrat strinja javno mnenje brez
razlike v tem, da mora biti vlada skraj-
no energična, ker še vedno ni izključeno,
da nova bolgarska vlada ne bo spošto-
vala določb mirovnih pogodb. To boja-
zen potrjujejo vesti, ki pravijo, da je
nova vlada izvedla mobilizacijo. Beograjs-
ko časopisje zahteva energično zaščito
vseh naših interesov, to tem bolj, ker je
generalni štab makedonstvujuših, ki so
glavni soudeleženci revolucije, tik ob na-
ši meji. Vesti, ki prihajajo iz Bolgarije,
postajajo vedno jasnejše. Dognano je, da
Stambolijski klub zatrdila revolucio-
narne bolgarske vlade še ni njet, temveč
koraka s kmečkimi oddelki proti Sofiji.
Na tujakšnjem bolgarskem poslanstvu
vlada precejšnja zmešnjava. Bolgarski
poslanik Lutkanov dobiva le nezanesljivi-
va in pomanjkljiva poročila o nastalem
polažu in nima za nadaljno postopanje
nikakih navodil. Tudi parlamentarni kro-
gi soglašajo v tem, da tvorijo preobrat na
Bolgarskem skrajno opasnost za mir na
Balkanu ter da je treba vsestranske pre-
vidnosti. Ni še znano, ali se bo revolu-
cionarni vladi posrečilo zaustaviti Stam-
bolijski pohod na Sofijo. Značilno pa
je, da je večina poslancev brez razlike
strank mnenja, da mora naša država za
slučaj, da bi nova bolgarska vlada kršila
določbe nevlinske mirovne pogodbe s tem,
da bi izvedla mobilizacijo razpuščenih
bolgarskih čet, izvesti intervencijo v za-

ščito naših interesov. Izjave ministrskega
predsednika Cankova napram našemu
poslaniku glede prijateljskih odnosov
napram Jugoslaviji naši parlamentarni
in politični krogi ne smatrajo za resne,
ker vidijo v novi vladni naši državi so-
vražno silo.

Beograd, 11. junija. O prevratu do-
znavamo še sledeče podrobnosti: Ponudbo
se je orožništvo ustavljalo z orožjem, pa
je bilo z ognjem iz strojele kmalu ukro-
čeno. Glava zarote je vodja četašev
Aleksandrov. V nekaterih okrajih je
prišlo do oboroženega upora kmetov
proti revolucionarjem. Zlasti hudi so
bili boji pri Plevni in Radomiru. Upor
kmetov se ni bil kmalu zlomljen. Tudi
danes še ni nobenih poročil, kje je Stam-
bolijski.

Beograd, 11. junija. »Tribuna« po-
roča, da je krog 20.000 bolgarskih kme-
tov, baje pod vodstvom Stambolijskega,
pri Dolakovu, severno železnice Ihtiman
— Sofija, v boju z revolucionarnimi če-
tami. Stambolijski ima tudi nekaj voja-
štva, ki mu je ostalo zvesto, z artilerijo.

Beograd, 12. junija. (Izv.) Današnji
»Preporod« doznava, da je vlada sklenila
vpoklicati mlajše letnike rezervistov, da
za vsak slučaj zaščiti našo mejo napram
Bolgariji pred eventualnimi napadi.

Beograd, 12. junija. (Izv.) Veliko
senzacija je zbudila v tujakšnjih krogih
vest, ki je dospela preko Caribroda, da
je Cankov kabinet demisioniral, ter
da je znani vodja makedonstvujuših To-
dor Aleksandrov sestavil novo vladno.

Francosko-angleško zbližanje v reparacijskem vprašanju.

Pariz, 11. jun. Agence Havas javlja
iz Londona: Razgovori med francoskim
poslanikom in lordom Curzonom so u-
stvarili ugodnejšo atmosfero, četudi je re-
zultat še negativen. Potrebni bo še več
posvetovanj, da se doseže zbližanje v sta-
lišču zaveznikov. Nekateri sodijo, da bo
belgijski načrt podlaga za sporazum med
Francijo in Anglijo.

Pariz, 11. junija. Agence Havas po-
roča iz Londona: Angleška vlada je raz-
pravljala o noti Poincarejevi in je skle-

nila, da je možno usvojiti francosko zah-
tevo, da morajo Nemci v Poruhrju opu-
stiti pasivni odpor. Tudi je razpravljala
o raznih predlogih glede zbližanja nem-
škega reparacijskega predloga. Dalje je
razpravljala v možnosti sklicanja kon-
ference strokovnjakov zavezniških držav.
Ako bi se tam dosegel sporazum, bi An-
glija prevzela nalogo, se zavzeti pri
nemški vladi za to, da stori konec pasiv-
nemu odporu v Poruhrju.

—□—

Čičerin hoče odškodnino za Vorovskega.

Bern, 11. jun. Zvezni svet je danes
dobil novi protestni telegram Čičerinov v
zadevi umora Vorovskega. — Zvezni
svet je sklenil, da se ne bo bavil z mate-
rijalno stranjo protesta, ki hoče odškod-
nino in zadoščenje.

Sovjetska kapitulacija pred Anglijo.

London, 11. junija. Glasom časopis-
nih poročil je nova ruska nota sestavljena
zelo spravljivo. Rusija privoli od-
škodnino britanskim podanikom, katero
zahteva Anglija. Tudi je sovjetska vlada
pripravljena odpovedati vse ruske posla-
nike, katerim se dokaže, da so delali bolj-
ševiško propagando.

Sprememba v ogrski vladi.

Budimpešta, 11. junija. Upravnik
Horthy je razrešil tajnega svetnika dr.
Geza pl. Darnowana, ki je nekaj mesecev
vodil zunanje ministrstvo, njegove služ-
be kot pravosodnega ministra in ga je
imenoval za ministra zunanjih zadev. —
Pravosodno ministrstvo je prevzel dvor-
ni svetnik Em! Nagy.

Razprava o uradniškem zakonu.

Beograd, 12. jun. V odseku zakono-
dajnega odbora za uradniški zakon bo
jutri končana razprava o točkah splošne-
ga značaja ter prične danes razprava o
točkah političnega značaja. V dveh ali
treh dneh bo razprava v odseku v celoti
končana in prične plenum zakonodajne-
ga odbora razpravljati o zakonskem na-
črtu.

BORZA.

Curih, 12. junija. (Izv.) Sklepi na tejaj.
Pariz 35.75, Beograd 6.20, London 25.68,
Berlin 0.067, Praga 16.60, Milan 25.82.
Newyork 556.50, Dunaj 0.0078%, žig. kro-
ne 0.0078%, Budimpešta 0.0058, Varšava
0.087, Sofija 6.32.

Zagreb, 12. maja. Pariz 5.70—5.75,
Švica 16.25—16.125, London 4.115—4.15
Berlin 0.108—0.112, Dunaj 0.1245—0.126,
Praga 2.655—2.675, Milan 4.10—4.16, New-
york 88.75—89.75, Budimpešta 1.15—1.20,
Bukarešta 47, Varšava 0.1125—0.1175.

krvi, ali pa da bi jo razbijali klerikalci,
ki so se na vseh mogočih frontah borili
— proti njej.

Zaman vsaka še tako majhna nada, da
bi se naša komaj stvorjena država raz-
bila. Zaman vsaka nada, da bi se Slove-
nija še kdaj združila z Avstrijo. Zaman
pa tudi vsaka nada, da bi se naša edin-
stvena država kdaj razdelila na interes-
ne sfere, kakor bi hoteli klerikalci, radi-
čevci in drugi podobni elementi. Tak je
danes dejanski položaj in tako bo tudi v
bodoče. To naj si dobro zapomnijo tudi
tisti nemčurji, ki so pri zadnjih volitvah
glasovali za Korošca, verujoč budalo-
stim njegovih agitatorjev. To smo hoteli
povedati in nič drugega in to radi resnice
same, ne pa morda zato, da bi si hoteli
pridobiti nemčurske glasove, katerih ne
maramo. Niti enega samega ne maramo,
čeprav bi nam morda ravno ta edini po-
magal do mandata.

Politične vesti.

* Odnosaji med Radičem in Korošcem
so se očitno ohladili. Na zadnjo konfe-
renco v Zagrebu je bil pozvan samo dr.
Mehmed Spaho, kateremu je dal Radič
navodila za nadaljno postopanje v Beo-
gradu. Ali se je Korošec že naveličal ulo-
ge Radičevega kurirja — ali pa ga je že
Radič sam zavrgel kot smet!

* Radič zopet govori. V Jamnici se
je vršil 11. tm. velik Radičev shod, ka-
tereza se je udeležilo krog 10.000 kme-
tov. Radič je imel govor, v katerem je
mlatil svojo znano slamo o političnem
polažu in o sporazumu. Najavil je v
kratkem nov velik političen govor. Svoj
govor je zaključil z besedami: Trojno
nam je potrebno: poštenost, potrpežli-
vost in neustrašenost. Če pride kdo in
vas vpraša, kaj je z republiko, mu od-
vrnite, da smo mi vsi republikanci. Pri
prihodnjih volitvah ne bomo dobili
samo 70, ampak 120 mandatov in nad
1 milijon glasov.

* Trumbić proti Pašiću in vidov-
danski ustavi. Dne 11. tm. se je vršil v
prostorih hrvatskega društva v Zagrebu
zajetni sestanek, na katerem je govoril
bivši minister in predsednik jugosloven-
skega odbora dr. Ante Trumbić. Odgo-
varjal je na Pašičev govor v parlamentu,
v kolikor se tiče delovanja jugosloven-
skega odbora za časa svetovne vojne.
Trumbić je reagiral na posamezne trdit-
ve g. Pašića, citiral razne dokumente
ter zaključil svoj govor z besedami, da
vidovdanska ustava moralno ni nikdar
obstojala ter da ž njo sploh ni treba ra-
čunati. Prepričan je, da se bo ustvarila
nova ustava, ki bo stvorjena sporazum-
no in bratsko. Zborovalci so sklenili, da
se Trumbićev govor natisne in razširi
med ves hrvatski narod.

* Italija in Mala antanta. V svojem
govoru v zbornici je razpravljaj Mussoli-
ni tudi o politični akciji Italije proti
državam Male antante. Italijanska poli-
tika, je izjavil, zahteva spoštovanje in
izvedbo pogodb, kajti le taka politika
more obroditi dobre sadove. V tem lah-
ko Mussoliniju popolnoma prihrdimo. Za-
libog pa se njegove besede ne skladajo z
njegovimi dejanji. Rapalska pogodba že
leta čaka na izvedbo, in ravno Italija je
tista, ki se ji protivi, dasiravno jo je po-
noveljavno sopolpisala.

* Italijansko-jugoslovenski odnosaji.
V svojem sobotnem govoru pred ita-
lijskim senatom je Mussolini podal o
italijansko-jugoslovenskih odnosajih sle-
dečo zanimivo izjavo: V Italijanski zu-
nanji politiki so zelo važni odnosaji z
Jugoslavijo. Fašistovska vlada se je
postavila na odločno stališče, da z defi-
nitivno izvedbo rapalske pogodbe po-
stavi na solidno bazo svojo politiko na-
pram Jugoslaviji. Izvedba svetomarge-
ritskih konvencij teče polno, čeprav
dela znatne težkoče preobitni material,
kateroga je treba zmanjšati. Že od časa
evakuacije tretje dalmatinske cone,
funkcionira dobro zadrška prosta cona
in se završuje ves upravni aparat. Naj-
važnejše vprašanje v vsem jadranskem
problemu pa je seveda vprašanje uredit-
ve Reke. To vprašanje zadaja največ

ležkoče radi tega, ker je za ureditev in osiguranje gospodarskega življenja Re-
ze treba rešiti več ekonomskih proble-
mov, ki prihajajo v navskrižje z vpraša-
nji političnega značaja. Da se je reševa-
nje zavleklo tako zelo, leži v prvi vrsti
tudi krivda na beograjski vladi, ki se
vsled zadnje dolge parlamentarne krize
ni mogla tako posvečati zunanje-politič-
nim vprašanjem, kakor bi to bilo potrebo-
no, ampak je morala potrošiti vse svoje
sile za rešitev notranjih sporov. Sicer pa
je beograjska vlada predložila italijanski
svoj načrt glede rešitve reškega vpraša-
nja. Ta jugoslovanski načrt zadovoljuje
občutja in interese Italije. Beograjska
vlada pa je obenem z načrtom sporočila
v Rim tudi, kako težko borbo ima z
javnim mnenjem jugoslovanskega nara-
da, katero je komaj treba pripraviti na
to, da bo pristalo na tako rešitev reške-
ga vprašanja, ki se strinja z italijanskim
stališčem. V nameri, da olajša in osigu-
ra delo paritetne komisije, je beograjska
vlada pristala na to, da se torišče konfe-
rense prenese v Rim, kjer bo lahko v
jasnejšem razpoloženju in ambijentu pre-
tresa vsa vprašanja, katera se morajo
rešiti. Jugoslovanska delegacija stoji v
presrečnem kontaktu z italijansko in vrše
se preliminarne posvetovanja, da se naj-
de konkretna baza, na kateri bi se mo-
gle začeti oficijelne diskusije glede de-
finitivnega sporazuma. — Objavljamo to
Mussolinijev izjavo brez komentarja,
ker ga menda ni treba. Če so Mussolini-
jeve besede resnične — in o tem nimamo
vzroka dvomiti — potem so jasni
dokazi, kako zastopa naša današnja radi-
kalna vlada naše interese v inozemstvu.

**Delovanje naših primorskih poslan-
cev v rimskem parlamentu.** Naši primor-
ski poslanci v rimskem parlamentu so
se zadnje dni zelo živahno gibal. V pro-
računski debati je poslanec dr. Stanger
govoril v obširnem in široko zasnova-
nem govoru o razmerah na Primorskem
in o zastopavljanju naših sonarodnikov.
Njegov govor je napravil globok vtis in
je o njem obširno razpravljalo tudi ita-
lijansko časopisje. Poslanci Podgornik,
Stanger in Šček so intervenirali pri za-
kladnem oddelku finančnega ministrstva
v zadevi zamenjave kron. Dobili so za-
gotovilo, da se bo vprašanje zamenjave
rešilo še tekom junija. Poslanci Wilfan,
Stanger in Lavrenčič so interpelirali vla-
do radi postopanja napram mlekarji v
Hrušici. Podgornik, Stanger in Lavren-
čič pa tudi radi zastopavljanja slove-
skega jezika pri sodišču v Gorici in
glede vojnega materiala, ki ga je pora-
bilo ljudstvo v vednostjo oblasti. Lav-
renčič sam je interveniral radi občinskih
hranilnic in podeljevanja koncesij.

Mussolinijev govor v senatu. V so-
boto je pred italijanskim senatom podal
ministrski predsednik in vrhovni vodja
fasištov, Mussolini, važne izjave o no-
tranji in zunanji politiki Italije ter o sa-
mem fašizmu. Splošne smernice italijan-
ske vlade v zunanji politiki grejo za
tem, je izjavil Mussolini, da si Italija zo-
pet pridobi spoštovanje s strani inozem-
stva. Pozicija inferiornosti je tlačila
in tlačila se vedno gospodarstvo Italije in
treba se bo boriti, da bo prenehalo to
stanje stvari. Splošna gospodarska kri-
za, ki tlačila vso Evropo, ječi pod vpra-
šanjem vojnih odškodnin. V tem oziru
stoji Italija na stališču, da je Nemčija v
stanu in da mora izpolniti svoje obveze.
Z Bolgarsko in Madžarsko so bili skle-
njeni sporazumi glede plačanja odškod-
nin, za Avstrijo pa se je Italija zavzela
za čim širše sodelovanje držav pri po-
pisovanju avstrijskega posojila, ki je
predpogoj za ozdravitev obupnega fi-
nančnega položaja v tej državi. Glede
nasledstvenih držav čuva Italija mirov-
ne pogodbe. Z Jugoslavijo medsebojni
odnošaji še niso urejeni, se bo pa to
zgodilo skoro gotovo na zasedanju pa-
ritetne komisije v Rimu, ki prične te dni
poslovati. Italijansko-ruski odnošaji so
nespremenjeno dobri. V notranji politiki
— je nadaljeval Mussolini — so se razme-
re v dobi njegove vlade korenito zbolj-
šale. Vlada bo tudi nadalje ostala zvesta
svojim dosedanjim smernicam v notranji
politiki in ne bo krenila niti za las z za-
črtane poti. Če bi bil njen program o-
grožen, se ne bo strasila poseči tudi na
najostrejših in najenergičnejših sred-
stvih. Senat je sprejel Mussolinijev go-
vor z največjim navdušenjem in brez
vsakega ugovora.

Narodno gledališče.

Torek, 12. junija. Zaprto.
Sreda, 13. junija ob 20. Cavalleria ru-
sticana, Ab. C (kuponi).
Sreda, 13. junija ob 22. Cavalleria
rusticana, B.

Cavalleria rusticana. Jutri v sredo,
13. junija, se vrše ponovno dve predstavi
in sicer prva ob 20. uri za ab. C in kupo-
ne, druga pa ob pol 22. za ab. B. Opozar-
jamo cenj. občinstvo, da hosta to zadnji
glasbeni predstavi v tej sezoni.

Priprave za maribor- sko industrij. - obrtno razstavo.

Sestanek celjskih industrijalcev in obrt-
nikov.

Celje, 9. jun. Kakor pred par dnevi
v Ptuj, tako se je vršil tudi v Celju
danes inpoizantni informativni in propa-
gandni sestanek industrijalcev in obrtni-
kov. Kot delegati glavnega odbora »Indu-
strijsko-obrtno vzorčne izložbe« so se
ga vdeležili predsednik g. Alojz Križnič,
podpredsednik »Slovenskega obrtnega
društva« umet. knjigovez g. Miho Vahtar
in tajnik razstavnega odbora g. Franjo
Kenda.

Predsednik, generalni ravnatelj gosp.
Križnič, je naglašal posebno potrebo in-
dustrijskih in obrtnih razstav, katere
naj se vrše v presledkih vsake 3. ali 4.
leto enkrat v Celju in enkrat v Mariboru,
kjer naj se pripravljajo predmeti, da so
sposobni za ljubljanski velesej, kate-
ga respektiramo kot edini letni velesej
v Sloveniji. Naglašal je potrebo popolne
složenosti med industrijo in obrtništvom v
Mariborski oblasti, posebno pa med Cel-
jem in Mariborom.

Gosp. Rebek, tovarnar in dobroznani
prvobornik za obrtniški stan, odobrava
prireditve letošnje razstave, posebno pa,
da se vrše razstave enkrat v Mariboru in
enkrat pa v Celju. Priporoča, naj se usta-
novi permanenten odbor, ki bi naj odlo-
čal, kje, kdaj in v katerem obsegu naj
se razstave vrše. Za letošnjo razstavo naj
se sestavi v Celju razstavni pododbor, ki
naj organizira vse potrebno, da bo ude-
ležba na »Industrijsko-obrtno vzorčni
izložbi« iz Celja kar najčastnejša. Pod-
predsednik Slovenskega obrtnega druš-
tva g. Vahtar izraža svoje veselje, da je
obrnštvo v takem številu zastopano. —
Omenja potrebo koncentriranja naših
zmožnosti, katere moramo na razstavi
pokazati, ne pa jih med štirimi zidovi
neizrabljene in širši javnosti neznane pu-
ščati, ampak dokazati, da ni potreba raz-
nih obrtniških izdelkov v inozemstvu na-
ročati.

Obrtno-zadružni komisar g. Založnik
dokazuje iz svoje mnogotele prakse po-
trebo razstave, katero z vsemi silami po-
pirati je Celjanov sveta dolžnost. Kdor
izdeluje kake predmete, ki se v našo dr-
žavo uvažajo iz inozemstva, pa jih ne
razstavi, ta ne škoduje samo svojem
podjetju, temveč stori velik narodni greh.
Prireja predlogu, naj se ustanovi stalni
odbor za prirejanje vsakoletnih obrtnih
in industrijskih razstav vsaj za nekaj let,
pozneje pa v presledkih vsake 3. ali 4.
leto. Izvajanjem komisarja Založnika se
pridruži tudi dr. Ogrizek, ki smatra kot
stanovsko dolžnost, da medsebojno po-
piramo razstavo v Sloveniji, ker Slove-
nija ni agrarna država, ampak ima vse
predpogoje za dobre obrt in industrijo;
zato moramo vsi na delo, da ne bodemo
delavcev izvažali in izdelkov uvažali,
ampak narobe. — Župan žalski gosp. Va-
bič, omenja, v svojem temperamentnem
in markantnem govoru, da je vsak začel-
tek težak, vendar se pa teh žrtve ne sme-
mo vstrašiti, ako hočemo doseči gospo-
darski uspeh, ki je za našo državo po-
treben. Mariborčanom moramo le zahva-
lo izreči za njih požrtvovalnost pri pri-
reditvi te razstave.

Končno se je za Celje izvolil razstavni
pododbor, ki bo skrbel, da bo Celje čast-
no zastopano na »Industrijsko-obrtno
vzorčni izložbi« v Mariboru. Odbor je
sestavljen sledeče: predsednik višji ru-
darski svetnik inž. Jaroslav Pizak, ravnatelj
rudarske šole v Celju; podpreds.
Ivan Rebek, tovarnar in predsednik »Ob-
česlovenskega obrtnega društva« v Celju;
odborniki: župan žalski Vinko Vabič,
dr. Anton Ogrizek, mizarski mojster Fr.
Vehovar, in poslovodja kamnoseške druž-
be Dragotin Pertot.

Dnevna kronika.

— Iz državne službe. Računski revi-
dent VIII. razr. pri oddelku za soc. poli-
tiko v Ljubljani g. Fr. Herg je stalno
upokojen. Pri istem oddelku je imenovan
za računskega revidenta g. Krešimir Ko-
rošak.

— G. Radič in njegove republikanske
zastave. Kakor smo poročali, je zagreb-
ska pokrajinska uprava prepovedala
uporabo Radičevih republikanskih za-

stav. Na nedeljskem shodu v Janinici je
Radič med drugim omenil tudi to ter de-
jal: če kdo od oblasti pride in išče zasta-
ve, ne dajte jih. Če pa hoče vzeti s silo,
se ne upirajte. Zastava je sveta, a ni
vredna niti ene kaplje krvi. Če kdaj, v
tem zadnjem stavku je Radič enkrat po-
vedal resnico.

— **Železniška nesreča med Krškim
in Rajhenburgom.** V noči 10. jun. sta
trčila na progi med Krškim in Rajhen-
burgom osebni vlak iz Zagreba in to-
vorni vlak iz Zidanega mosta. Pokvaril
se je stroj, človeških žrtev ni bilo.

— **Za veljavnost slovensčine pred
sodiščem v Gorici.** Na intervencijo slo-
venskih poslancev v Rimu, je justično
ministrstvo odposlalo te dni v Gorico
zastopnika kasacijskega dvora, ki pre-
iskuje, če so slovenske pritožbe upravi-
čene. Kakor izgleda, se bo v tem oziru
vsaj deloma ugodilo našemu gorškemu
ljudstvu in se bo vsaj deloma zopet do-
volila uporaba slovensčine.

— **Českoslovaški trgovinski minister
v Trstu.** Prošli teden je obiskal Trst
českoslovaški trgovinski minister Ladi-
slav Novak ter si ogledal českoslovaški
hangar v pristanišču, konzulat in česko-
slovaško-italijansko trgovsko zbornico,
v kateri so se vršila važna trgovinska
posvetovanja. Zbornica mu je priredila
v restavraciji Dreher slavnosten banket.
Tržačani si od tega poseta mnogo obe-
tajo ter pričakujejo, da bo Českoslovaška
s svojim tranzitnim prometom vsaj delo-
ma rešila Trst. S tem, da smo s svojo
cincarsko politiko mi Jugoslovenci pustili
Čehoslovencem v Trst, mesto da bi jih
sprejeli na naše morje, smo napravili
zopet kolosalno pogreško, katero ne bo
tako zlepa mogoče popraviti.

— **Cita se preseli v Italijo?** Rimski li-
sti poročajo, da se bivša avstrijska cesa-
rica Cita namerava iz Španije stalno pre-
seliti v Italijo in sicer v Napulj ali pa v
Palermo. Njeni italijanski sorodniki pri-
tiskajo že dlje časa na rimsko vlado, da
bi ji formalno dovolila nastanitev v Ita-
liji.

— **Saksonski duhovniki — tovarniški
delavci.** Kakor poročajo listi iz Dres-
dena, so duhovniki saksonske cerkve v
veliki bedi. Cerkev sama je ubožna in
jim ne more mnogo pomagati, »verno«
ljudstvo pa hiti za lastnim kruhom. Zato
so duhovniki prisiljeni iskati postranske-
ga zaslužka. Krog 300 duhovnikov dela
po tovarnah kot pomožni delavci, kur-
jači, vrtnarski pomočniki in skladiščni
upravitelji. Nekaj je nameščenih tudi v
dresdenskih bankah.

— **Tisočletnica samostana na prelazu
sv. Bernarda.** Letos poteče tisoč let, kar
je zgradil Bernhard pl. Menthon zname-
niti samostan na prelazu sv. Bernarda,
ki je v minulih stoletjih igral važno vlo-
go in rešil s svojimi znanimi bernarški-
mi psi marsikateremu potniku življenje.
— **Najstarejša knjiga na svetu.** Dne 9.
tm. je bila v Parizu v Louvru razstav-
ljena najstarejša knjiga na svetu, pisana
300 let pred Kristusom. V knjigi je opi-
sana gradnja neke hiše.

— **D' Annunzijeva reklama.** Te dni
so italijanski listi mnogo pisali o d' An-
nunziju. Poročali so, da je na tajinstven
način izginil iz svoje vile ob Gardskem
jezeru in ugibal v dolgih člankih, kam je
odšel. Trdili so, da je odletel v glavni
stan Kemal-paše itd. itd. Vsa ta pisarija
pa je bila le preračunljiva reklama. D'
Annunzio je v resnici mirno sedel doma
v svoji vili ter pripravljaj izdajo o svojih
dveh novih literarnih del. Vesti o izgi-
njenju je lansiral sam — da bi s tem
vzbudil večje zanimanje za svojo osebo
in za svoja nova dela. Vsekakor origi-
nalna reklama!

— **Šahovski turnir z živimi figurami.**
V Compiegneu se je te dni odigral šah-
ovski turnir med amaterskim šahov-
skim mojstrom Andrejem Mufano in
zmagovalcem Capablanca, Bapejem, pri
katerem so predstavljali figure maskira-
ni ljudje. Vsaka figura je bila primerno
zastopana po moškem ali ženski s pri-
mernosrednjeveško obleko. Kralj in kralji-
ca sta nastopala s primernim sprem-
stvom. Vsaka poteza je bila označena s
signalom, na kar je poseben jezdec te-
mu primerno odkazoval figuram pristoi-
no polje. Kmet, ki ga je nasprotnik »u-
jel«, je bil od »strelcev na lok« aretiran
in odveden.

— **Ruska revolucionarka Spiridono-
va izgnana v Sibirijo.** Berlinski listi po-
ročajo, da je sovjetska vlada izgnala v
Sibirijo znano rusko revolucionarko
Spiridonovo, staro sedaj 37 let. Spiridono-
va je, ko je bila stara 21 let ubila nekega
generala in bila od tedanje carske vlade
istotako izgnana v Sibirijo. Za časa re-
volucije se je vrnila v Moskvo, je pa
že leta 1918 prišla v navskrižje s sovjet-
sko diktaturo, katere kot menševkinja
ni odobraval. Ljudstvo Spiridonovo še
danes visoko ceni.

Mariborske vesti.

Maribor 12. junija 1923.

m Iz carinske službe. Za carinika III.
razr. v Mariboru je imenovan Miloš Raj-
čević, za carinika IV. razr. pa Matija
Kukman in Mirko Kislih.

m **Predavanje v Ljudski univerzi.** —
Opozarjamo cenj. čitatelje na nadalje-
vanje predavanja g. Džamonja o Ludi-
ških Srbih, ki se vrši v petek, dne 15.
tm. ob 20. uri zvečer v prostorih Ljudske
univerze. Pričakujemo, da bo obisk
petek še povolnejši, kot je bil na zad-
njem, nad vse zanimivim predavanju.

m **Cavalleria rusticana.** Opozarjamo
cenj. občinstvo na jutrajšnji zadnji pred-
stavi »Cavalleria rusticana«, ki je dose-
gla večerj jako lep uspeh. Ob tej priliki
bo gostoval gosp. Zdenko Knittl, član za-
grebske opere. Omenjamo, da je to ena
najboljših Knittlovih partij. Češče je z
lepim uspehom nastopil g. Knittl v tej
partiji v Pragi in v Zagrebu. G. Knittl,
ki je pel doslej pri nas vedno v českem
jeziku, bo pel »Turiddua« v slovensčini.
Prva predstava se vrši ob 20., druga ob
22. uri.

m **Radičeve zveze z Mariborom.** V
zadnjem »Slobodnem Domu« piše sam
g. Radič: Iz raznih krajev Slovenije do-
bivam pisma, v katerih mi sporočajo, da
je moj govor na boronjaški skupščini
napravil po vsej Sloveniji velik vtis. Po-
sebnost zanimivo je pismo iz Studencev pri
Mariboru, v katerem se natančno popi-
suje, kako naš republikanski pokret po
vsej Štajerski ne samo tli temveč že vi-
soko plapolal. Srečni Studenčani! Pred-
volitvami jih je osrečeval Zebot, po vo-
litvah pa Radič!

m **Sreda 13. tm. v Grajski kleti kon-
cert polnoštevne železničarske godbe**
»Drava«. Začetek ob pol 20. uri.

m **K otvoritvi Legatovega zasebnega
učilišča v Mariboru!** Z ozirom na to, da
se konča pouk na tukajšnjih šolah koncem
meseca junija, se je prelozila otvoritev
tečajev na Legatovem učilišču na 2. julija
ker bo stem zunanjim obiskovalcem o-
mogočeno, da dobe stanovanja, ki jih bo
dijaštvo izpraznilo s svojim odhodom na
počitnice. Vpisovanje in pojasnila za te-
čajne dneve v trgovini s pisalnimi stroji
Legat, Maribor, Slovenska ulica 7.

m **Darovi za Protituberkulozno ligo.**
O priliki svojega inspekcijskega po-
tovanja je zbral finančni tajnik g. dr. B.
Pavlič za PTL sledeče darove: v Ormo-
žu: okrajna posojilnica 250 D, notar dr.
Strelec 30 D, trgovec Veselič, odv. dr.
Ban, trg. Kuharič, odv. dr. Lovrec po
20 Din., usnarj Kralj, trgovec Polak, mer-
sar Dogša in glavna tobačna zaloga
Herg po 10 D, dekan Gliebe 5 D; v
Ljutomeru: po 100 Din.: Slovenska ban-
ka, Obrtna banka, Alojz Kranjc, Franjo
Seršen, Rosenberg, Martinušič in drugi.
Zemljič, Kukovec, Sinigoi in Hönigmann;
po 50 Din.: Repič, Šumak, Vilar, po 40
Din.: trg. Wirth; po 30 Din., dr. Stanjko,
dr. Stojan, Krkec, Sterman; po 20 Din.
Herndl; po 10 Din. gg. Arhar, Harin,
Herič, dr. Schwarz in Reza Žerjav, kaplan
Zadravec, in kaplan Lovrec. Po 8 Din.:
odvetnik dr. Grossmann. V Gornji Rad-
goni so nadalje darovali: Slavenska ban-
ka 100 Din., eksportna trdka Probat 50
D, Fran Korošec 50 D, J. Halbärt 20 D,
Albert Horvat 10 D. Skupno 2063 Din.
Odbor PTL izreka tem potom vsem da-
rovalcem, kakor tudi požrtvovalnemu na-
biralcu g. dr. Pavliču najlepšo zahvalo!

m **Kavarna v mestnem parku.** Pri le-
pem vremenu dnevno koncert od pol 17.
do pol 19. in od 19. do 24. ure. Sladoled in
domače pecivo.

m **Požar.** V ponedeljek popoldne se je
vnel na trikotu (Težno-glavni-koroški
kolodvor) vagon slame. Gasilno društvo
je takoj odinilo na lice mesta, ter po
dveurnem naporu ogenj pogasil in pre-
prečilo razširjenje na ostale vagone. O-
genj je bržkone nastal vsled iskre iz to-
komotive.

m **Klerikalna vzgoja.** 59-letna Anto-
nija Završnik je silno pobožna ženska.
Tudi 5-letnega fanta, ki ga ima v oskrbi,
vzgoja v tem duhu. Ne imeli bi nič protu-
temu, če bi ta pobožnost ne presežala
gotove mere. Toda ženska je skrupulna
fantu nekako mašniško oblačilo ter ga
goni vsako popoldne molit v kapelico na
Vodnikovem trgu. Fantek govori na glas
neke molitvice, zvoni z zvončkom in de-
la utis naravnost versko. — — — ga otro-
ka. Včeraj popoldne se je zbralo krog
kapelice vse polno ljudi, ki so se zezraži-
nad tako odgojo. Prizoru je napravila ko-
nad policija, ki je pozvala Završnikovo
na odgovor. Kaj pravilo k temu gg. krog

»Straže«, ki so s svojim poneumnevanjem ljudstva »okrivili«, da se na ta način smešijo cerkveni obredi in skruni vera? m Iz policijske kronike. Prenočevalka v stolni cerkvi, o kateri smo včeraj poročali, je izjavila, da je brezposelna bolniška sestra, ki je bila radi neke tatvine odpuščena iz službe. Policija poizveduje o resničnosti njene izpovedi. — Julij Albini, šofer pri tvrdki Uher, je prijavljen radi neprevidevne vožnje. Na Vodniškem trgu je povozil kolesarja in mu zlomil kolo. Razen škode bo moral plačati še primerno globo. — Stara znanka Liza Uger, ki je bila že ponovno izgnana radi nenravnega življenja, se je zopet vrnila in mora delati pokoro v policijskih zaporih. — Ker je žalil stražo, se bo moral zagovarjati pred sodiščem voznik divovarne Tscheligi, Franc Kolar. Stražnik ga je opozoril, naj odstrani s ceste voz, ki ovira promet, Kolar pa ga je za to nahrulil in ozmerjal.

m Lov za vlomilci. Tekom včerajšnjega dne sta bili aretirani še nadaljni dve osebi, ki sta bili v zvezi z vlomilsko družbo, o kateri smo poročali včeraj. Na policijskem komisariatu, II. nadst. soba št. 16 je oškodovancem na vpogled cel kup različne moške in ženske obleke, perila, blaga, zlatnine in srebrnine, ki se je našla pri vlomilcih. Oškodovanci naj si blago ogledajo ter ga po končani preskavi dobe nazaj. Pri Angeli Punčuhovi, natakari, katero smo omenili že v našem včerajšnjem poročilu, je našla policija dve, že zastavljeni srebrni uri, ki jih je spoznala Marija Kovačič, v Maistrovi ulici 5, pri kateri je bil nedavno izvršen vlom, kot svojo lastnino. Tudi je v dveh aretirancih spoznala vlomilce. Kljub trdovratnemu zanikanju aretirancev postaja zadeva vedno jasnejša. Upati je, da bomo imeli vsaj nekaj časa mir pred vlomilci, dokler ne pridejo zopet drugi iz zaporov.

m Uspešna racija. Pri včerajšnji raciji je policija izsledila zopet dva Nemca iz Bavarke, ki sta brez dokumentov prišla čez mejo ter brez posla postopala po mestu. Tudi par drugih sumljivih elementov je našlo zavetišče v hotelu Graf.

Kultura in umetnost

x Mascagni: Cavalleria rusticana. Ta enodejanska opera spada med najbolj popularna muzikalna dela. Skladatelj je imel srečo, da izbere libreta, kar dokazuje dejstvo, da njegove sledenče opere zdaleka niso dosegle uspeha pričujoče opere, ki obravnava dogodek iz življenja sicilijskih seljakov. Je o veliki noči. Vse je v veseljem razpoloženju; je Santuzza, mlado kmetko deklo ne pozna veselja. Zaluje za svojim Turidom, ki jo je zapeljal, ter jo potem zapustil. Svojo ljubezen daruje spet Loli, soprogi voznika Alfia, ki se mu je svoječasno istotako izneverila, ko je šel v vojake. V svoji maščevalnosti izda Santuzza Lolin premopek Alfiju. Ta sklene krvno maščevanje in ubije v dvoboju svojega tekmeča Turida. K romantični vsebini, polni učinkovitih prizorov, je spisal Mascagni dotokato svežo glasbo, polno dramatiške moči. Nastop večjih ljudskih mas ob priliki velikonočnega slavlja zahteva večjo uporabo zbora, in to na odru, kakor za odrom v cerkvi. Pri včerajšnji predstavi se je izvedba teh, v tehničnem oziru čisto težavnih zborov, nad vse pričakovanje dobro posrečila. Vpoštevati je namreč, da imajo zborovi pevec na razpolago le večerne ure za vajo. K temu je še maloštevilni, kar je seveda spet v zvezi s finančnim položajem. Če se k temu še ni dosegla dovoljna dramatiška izrazitost, je to utemeljeno v poprej omenjenih težkočah. Pač pa bi večjo vglabljanje v igro pričakovali pri celokupnem solistiškem ansamblu. Tukaj bi se morala podrtati vsekakor tista, od avtorja zamišljena, karakterizacija posameznih osebnosti. Pogrešali smo tiste sicilijske tipične prikazni, na katerih je tako bogat ta romantično navdahnjeni, vročevrtni narod. Le Alfio (g. Vladimirovič) je v svoji maski spominjal na bandita. Kot začetnik se je tudi v igri potrudil zadovoljiti. Santuzza (ga. Mitrovičeva) ter Turid (g. Szwilski) sta bila osobito v pevskem oziru na mestu; Lola (gdč. Kogejeva) prav zadovoljivo napreduje in gdč. Petkova je kreirala vlogo matere Lucije. V celoti moramo zabeležiti dobro uspešno predstavo, ki častno zaključuje letošnjo operno sezono. Smoteno in spretno vodstvo g. dirigenta in režiserja A. Mitroviča služi popolno priznanje. Pod njegovo taktirko raste očividno kvaliteta orkestra. Ker je vsled odhoda vojaške muzike, ter vsled večkratne preložitve že napovedanih predstav, — zadnje pred-

stave močno skrčen, je morala uprava poseči k sicer nenavadnemu sredstvu, ter uprizoriti dve zaporedni predstavi na eden večer. Kot zadovoljivo dejstvo je še zabeležiti, da se je končno vendarle odpravila tista zloglasna rampa in v zvezi s tem tudi uvedel boljši sedežni red v orkestru.

H. D.

x Prvo natjecanje pjevačkih društava iz Jugoslavije u Zagrebu. Savez hrvatskih pjevačkih društava razaslao je pjevačkim društvima Pravilnik, poziv i skladbe za natjecanje, koje će se održati u Zagrebu početkom novembra 1923. Kako do sada još nema točan popis svih društava, možda nije koje primilo, pak se u tom slučaju poziva, da zatraži Pravilnik skladbe i prijavni list kod Saveza hrv. pjevačkih društava, Zagreb, Hau likova ul. br. 4.

x Mohorjeva knjižnica. »Družba sv. Mohorja« je sklenila, da začne izdajati »Mohorjevo knjižnico«. Ta bo stalna po obliki in bo namenjena v prvi vrsti leposlovnemu čitvu, domačemu in prevodnemu, ki je namenjeno in prikladno za široke ljudske mase. Prinašala pa bo tudi poljudno znanstvena dela, da, celo starih klasikov se ne bo ognila (ima že pripravljen Sokratov zagovor v krasnem Sovretovem prevodu), v kolikor so umiljivi tudi za širše sloje. Ta korak Mohorjeve družbe je velike važnosti in zagotovo dokaz, da se zaveda svoje dolžnosti kot ljudsko - prosvetna ustanova. Prvi zvezek je izšel meseca maja in prinaša Al. Remca kmečko žaloigro Užikarji.

Sport.

: Amaterfotografi, ki se hočejo udeležiti letošnje razstave slik v mesecu avgustu, naj to nemudoma naznanijo odseku amaterfotografu SPD v Mariboru, Krekova ulica 5-I. pismeno, ali pa ob četrtkih od 19. do 20. ure ustmeno.

: HSK Hašk v Mariboru. Kakor smo zvedeli, nastopi dne 15. julija t. l. zagrebški znani prvorazredni nogometaški klub Hašk proti tukajšnjemu prvaku ISSK Maribor v prijateljski tekmi. Hašk igra prvič v Mariboru. Podrobno bomo še poročali.

: ISSK Maribor pozivlja igralce prvega moštva in rezerve k kompletnim vajam v sredo in petek, zvečer ob 18. uri. Nikdo ne sme neopravičeno izostati.

: ISSK Maribor odigra v nedeljo dne 17. tm. v Čakovcu prijateljsko tekmo s SK Čakovce.

: Reprezentančna nogometna tekma med Jugoslavijo in Rumunijo se je vršila v nedeljo v Bukarešti ob navzočnosti 15.000 gledalcev (med njimi rumunski in naš kralj!) je ostala jugoslovanska reprezentanca zmagovita v razmerju 2:1 in je dobila zlati pokal. Kralj Aleksander je vsakemu našemu igralcu posebej častil.

: Prvenstvena tekma SK Ilirija, Ljubljana: ISSK Maribor 6:1 (2:0). V nedeljo v Ljubljani, za prvenstvo Slovenije odigrana tekma, je odločila z nepričakovanim rezultatom 6:1 prvenstvo že ponovno v prid »Ilirije«. »Ilirija«, ki je bila zadnji čas v zelo slabi formi, je, da si ohrani »prvaka«, zbrala vse svoje najbolje moči. Zupančič II, najboljšega moža moštva, je poklicala celo iz Beograda. V levi zvezi je nastopil Vidmajer. Svoječasno mu prisojeno kazen je kazenski odbor v petek, to je v zadnjem trenutku, ko so vendarle rešili v tor-kih, anuliral. Premar I, ki vsled »blesur« je dalje časa ni nastopil, je zasedel svoje staro mesto. Vsled škandaloznega faula pa ga je sodnik v igri izključil. — Zeleni bi, da bi ostal še nadalje »blesiran«. Igra »Ilirije« je naravnost presenetila. Lepa, kratka kombinacija v napadu, pravilno kritje in precizno oddajanje v krilni vrsti, silni napadi, sigurnost v obrambi, kratka vzorna igra. — »Maribor« povsem indisponiran, ni niti zdaleka dosegel svoje običajne forme. Tako pričetek igre odpove vsled ble-sur Stauer, ki potem do konca igre »statira«. S tem je bila enotnost celega moštva uničena. Napad, ki je s tem zgubil zvezo s krilsko vrsto, igral je precej nervozno, toda v ostalem dobro; pač pa je imela napadalna vrsta pogreško, da je levo krilo preveč obremenjevalo, medtem, ko je bilo desno krilo skoraj popolnoma brez posla in nista mogla priti Simončič in Vodeb do voljave. Tudi bi imela stranska krilca, ko sta videla nemogućnost srednjega krilca, vršiti njegovo delo in se omejit na defenzivo. Obramba je bila sicer požrtvovalna, toda nesigurna. Vrtar Glaser se je potrudil. — Potek igre: Običajno preizkuševanje. V 31' rezultira iz prostega strela 1 goal (Vidmajer). Na to meniajoči napadi. Lahka premoč »Ilirije«. Tik pred polčasom zabije Učak. 2:0. — V drugem polčasu nične »Maribor«. Že v 2' scorta Vogri-

nec. Premoč »Ilirije« postaja vedno večja. Notranji tri »Ilirije« napada veherentno. Z ednajstmetrovko povisa rezultat Oman. Kmalu na to pade po Omanu 4 in po Učaku 5 goal. Z drugo ednajstmetrovko postavi Oman končen rezultat 6:1. — Sodnik g. Willer iz Zagreba je bil izvrsten, vendar je odžvižgal dva nepravilna of said-a, katera nista bila opravičena in v škodo »Mariboru«. Po igri je LNP izročil po g. Dr. Koprivniku zmagovalcu kipec — prehodno darilo LNP. H koncu imamo pripomniti le to, da nam je nerazumljivo, kako je mogoče, da ljubljanska publika napram slovenskemu klubu »Maribor« nastopa s svojimi medklici skoraj bi rekli sovražno, kar v nobenem oziru ni na mestu in moramo to grajati.

Porotno sodišče.

Maribor, 11. junija.

Izdaja knjige brez denaria.

Izdajanje knjig je dandanes zelo draga stvar. Samo tiskarski stroški stanejo mnogo tisoč. Vse drugače pa trdi današnji obtoženec Ivan Viktor Šunko. v Studence pri Ljubljani pristoini lastnik anončne pisarne v Mariboru. Leta 1919 je prevzel anončno pisarno Hermes v Mariboru. Ker mu pisarna ni mnogo nesla, jo je opustil ter začel nabirati naročila in oglase za trgovsko-obrtni adresar za Slovenijo, Prekmurje in Medimurje. Potoval je po vsej Sloveniji in inkasiral, toda o adresarju ni bilo ne duha ne sluha. Ker pa je poleg tega tudi rad popihal s »celo«, so mu končno prišli na sled ter ga izročili sodišču. Kolikor se je dalo ugotoviti, je na ta način osleparil stranke v raznih krajih za nad 100.000 kron. Izgovarja se, da je hotel knjigo res izdati, tiskarske stroške pa bi bil kril z naročnino in z razprodajo. Zagovor na je malo verjeten, ker se še sploh ni obrnil na nobeno tiskarno radi tiska. Obtoženec je radi tatvine, poverbe in goljufije že večkrat predkaznovan. Šunko je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Maribor, 12. junija.

Izprijena mladina.

Zalostno sliko izprijene mladine, s katero nas je v tako obilni meri obdarila svetovna vojna, nudi današnji obtoženec, Frane Šimenko, 22-letni posestniški sin na Bregu pri Pljuju. Kot sin premožnih staršev je imel najlepšo priliko, postati koristen član človeške družbe, a postal je ravno nasprotno, izvržek človeške družbe. L. 1915 je zapustil rojstno hišo ter se šel učiti kovaške obrti. Leta 1918 je šel prostovoljno k vojakom in se vrnil spomladi l. 1919. Sedaj mu ni več dišalo delo, postal je delamržen postopač in nazadnje tihotapec, tat in ropar. V času od l. 1920 do 1922 je izvršil dejoma sam, deloma skupno z drugimi tatinskimi tovariši nebroj večjih in manjših tatvin. Vmes se je bavil s tihotapstvom in prodajo saharina, pri čemur je vsako ugodno priliko porabil za tatvine. Decembra meseca 1922 se je seznanil z nekim Otmarjem Omulecom, ki je ravnokar zapustil graške zapore ter se vrnil izgon-skim potom v Maribor. S tem sta v noči od 7. na 8. decembra prekoračila državno mejo ter odšla zopet v Gradec. Tam sta najprej okradla pekoveškega pomočnika pri peku Zachu, pri katerem je bil svedč čas zaposlen tudi Omulec. Ko jima je denar pošel, je začel Šimenko nagovarjati svojega tovariša, naj ubijeta posestnika Franca Krothmaiera v Liebenau pri Gradcu, češ, da mu je obljubil njegov najemnik za to 5.000.000 aK nagrade. Rečeno, storjeno. Najprej sta si ogledala kje se nahaja Krothmaier. Bil je ravnokar v bližnji krčmi. Šimenko je vdrl v njegovo stanovanje, pokradel razno obleko ter dve hranilni knjižici, glaseči skupno na 14 milijonov kron. Krog polnoči se je vračal Krothmaier iz gostilne. Ko je prišel mimo teh dveh roparjev, ga je Omulec na Šimenkovo prigovarjanje udaril s kolom tako močno po glavi, da je Krothmaier na mestu obležal. Nato sta mu pobrala denar, uro in verižico ter ga pustila ležati. Krothmaier je čez dalje časa prišel k zavesti ter drugega dne prijavil napad oblastem. Omulec so avstrijske oblasti kmalu izsledile, Šimenko pa je pobegnil v Maribor. Tu je dne 15. decembra ukradel izpred trgovine Korman v Gosposki ulici moško kolo in bil drugega dne radi tega aretiran in oddan sodišču, kjer so prišli na sled še drugim njegovim zločinom. Šimenko priznava nekatere manjše tatvine, taji pa rop v Gradcu in vse večje goljufije in tatvine, ki pa se mu dajo po pričah doka-

zati. Porotniki so ga spoznali krivim in je bil Šimenko obsojen na 12 let težke ječe.

Objave.

§ Koncert »Svobode«. Tukajšnje izobraževalno društvo »Svoboda« priredi dne 16. junija t. l. v veliki kazinski dvorani koncert ob sodelovanju gdč. prof. Kačerove in gdč. prof. Kadove s sledenim sporedom: moški zbor, pod vodstvom prof. Hladky, poje slovenske in koroške narodne pesmi. Mešani zbor poje zbirke Adamičevih pesmi. Gdč. prof. Kačerova igra glasovir-solo, gdč. Kadova poje sopran-solo. Pričetek koncerta točno ob 20. uri. Natančni spored pri blagajni. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini Zlate Brišnik in Höfer.

§ Veliko letno sportno veselico priredi delavsko kolesarsko društvo Maribor v nedeljo dne 17. junija t. l. v gostilni »Anderle, pri lipi«, Gornje Radvanje, z godbo, plesom, raznimi stojnicami in drugimi zabavami. Od Kralja Petra trga vozi avto po zelo nizki ceni in na večer najzaj. Za izvrstno kuhinjo, pristno klet in sveže pivo skrbi gostilničar. — Za obilen obisk prosi Odbor.

§ Mestni kino. »Krivci« prekrasna drama v 5 činih z Ilse Lorm in Antonom Tiler v glavni vlogi se predvaja v torek, sredo in četrtek.

§ Veliko ljudsko tombolo z lepimi dobitki priredi požarna bramba na Pobrežju pri Mariboru v nedeljo, dne 8. julija na Sp. Pobrežju na posestvu g. Kirbiša. Čisti dobiček je namenjen za nabavo avtomobila za brizgalno, Razen tombole bo še raznovrstni bogati spored.

§ Zarja v Pobrežju priredi dne 1. julija veliko vrtno veselico v gostilni g. Balona. Igrala bo koncertna godba »Dravce«. Na to se naj ozirajo društva v okolici.

Gospodarstvo.

g Produktne borze 11. jun. Beograd: Pomanjkanje interesa. Borza ni poslovala. Novi Sad: pšenica bačka 425—430, ječmen bački 687.50, oves bački 687.50—690, koruza bačka 650—662.50, moka »0« 645, »2« 585, »5« 550, »6« 475.

g III. Ljubljanski vzorčni veleslem od 1.—10. sept. 1923. S hitrimi koraki se bliža čas III. Ljubljanskega veleslema. Število prijav vsaki dan raste in le še malo razstavnega prostora v paviljonih na razpolago. Zato vabimo vse one, ki nameravajo razstaviti, pa se še niso prijavili, naj to čimprej store, ker se prijavni rok koncem tega meseca brez-pogojno zaključuje in se bo razstaveni prostor, kar bi ga še preostalo, dal na razpolago inozemski industriji, ki se je letošnje prijavila v še večjem številu kot lani. Po soglasni sodbi domačih in tujih posetnikov je lanska veleslemska prireditev v vsakem pogledu dobro izpadla. Zato vlada za letošnji jesenski veleslem še večje zanimanje. Obisk bo še močnejši nego lani, posebno iz južnih krajev naše države, od kjer se pripravljajo še posebni vlaki obiskovalcev. Tudi iz inozemstva sta napovedana dva posebna vlaka. Skrbeti moramo zato, da pokažemo svet, na kako visoki stopnji že stoji jugoslovanska industrija, obrt in trgovina. Ponovno vabimo vse pridobitne kroge, da nas v tem stremjenju v njih lastno korist podpro ter se pravočasno prijavijo kot razstavljalci. Vse informacije daje drage volje brezplačno pismeno in ustmeno Urad Ljubljanskega veleslema v Ljubljani, Gosposvetska c. (tel. 140).

g »Meja«, poljedelski, industrijski in trgovski list št. 10 vsebuje: Profesor Stjepan Jurić: Noviji pogledi na obrad-jivanje zemlje. — Lj. Urbani: Mlekarstvo v Slovačaki. — M. Težani: Industriali-zovanje vinarstva. — Nadan. — Josip Bukša: Argentinsko marvogojstvo. — Inž. Milan Grkovič: Smernice naše pri-vredne politike. — Agrarna politika. — Bilješke itd. List je zelo informativen in in-strukтивен ter ga najtopleje priporo-čamo vsem poljedelskim industrijskim in trgovskim krogom. Cena na leto 60 Din. Uredništvo in uprava: Zagreb, Jurišičeva ulica 16.

g Dobava raznega materiala za pove-zovanje tobaka. Pri upravi državnih mo-nopolov v Beogradu se bo vršila dne 26. junija t. l. ofertalna licitacija glede do-bave raznega materiala za povezovanje tobaka (vrvice, špagi, jute, blaga »Am-e-rikana«, pločevinastih plomb, trakov iz jute). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki in vzorci je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesen-tom na vpogled.

Mihel Zevaco:

KRALJEV TEKMEC.

(Nadaljevanje in konec romana: Markiza Pompadour.)

Poslovenila: Rosandra.

(Dalje.)

(8)

»Da, — verujem vam, — berem v vaši notranjosti in ne vidim drugega kot le plemenite, dobre misli.«

»Ali veste, o katerem zločinu hočem govoriti?«

»Da, — o umoru viteza d' Ascas.«

»Le jaz sam sem v stanu, da ga zaigram. — Vi me torej hočete skriti, ali slušate me dobro, — treba je, da me za slučaj potrebe par dni nihče ne izsledi ali opazi.«

Lubin se je nasmehnil — sedaj je bil popolnoma ukročen, zlomljena je bila njegova lastna volja.

»Sledite mi,« — je kratko povabil za seboj grofa.

Šla sta iz levega paviliona na dvorišče, pa se podala v paviljon, kjer sta prej bila du Barry in Julijeta. — In kamor sta kasneje imela priti vitez d' Ascas in Ivana.

Desni paviljon se je delil v dva dela: na eni strani je bilo stanovanje, katero že poznamo, na drugi na le ena soba.

V to sobo je Lubin povedel grofa Saint-Germain.

Soba je bila dokaj priprosto opremljena, — miza, dva naslonjača in divan, na katerem bi se v sili lahko tudi spalo, — to je bila oprema.

Težke goste zavese so zakrivalo okno, ki je gledalo na dvorišče.

»Tu sem nikdar nobeden ne pride,« — je zagotavljal Lubin, — »tu ste popolnoma na varnem.«

»Dobro, — prav dobro! — Pa če vas bom hotel poklicati?«

Lubin mu je pokazal vrvi, ki je vodila do zvonca.

»Pozvonili boste dvakrat,« — je omenil Lubin.

»Sedaj me lahko pustite samega,« — je zapovedal Saint-Germain, pa zabodel oster pogled v Lubinove oči.

»Ali dokler vas ne pokličem, morate snlohi pozabiti, da sem tukaj, — razumete?«

Lubin se je stresel in poklonil.

»Ta previdnost ni bila odveč, — zdelo bi se skoraj, da je ta Lubin na skrivnem mislil, izdati me,« — je grof sam pri sebi pošepnil.

Medtem je pa Lubin po grofovi poslovnosti gesticuliral, da se odšel iz sobe.

Kakor omamljen, pijan, je šel čez dvorišče, — šel v nasprotni paviljon ter se tam zgrudil v naslonjač.

Čez malo hipov na se je streznil in gledal okoli sebe začudeno.

»Ah,« — je vzdihnil, — »ali sem res zaspal, — ej, — gotovo zaspal sem bil moral v tem naslonjaču.«

In vendar, premislimo malo, — kaj se je prijetilo? — Kaj se je zgodilo z menoj?«

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

Prazne sode za barvo

ter pločevinaste posode za olje in barvo prodaja

Mariborska tiskarna d.d.

NOSITE PALMA
KAUČUK PODPETNIKE
IN KAUČUK POTPLATE
Znižene cene! 1171

Podpirajte slovenske tvrdke!

Ant. Rud. Legat-ovo zasebno učilišče za strojepisje in stenografijo Maribor

Prva in edina strokovna šola za strojepisje in stenografijo v Mariboru.

Začetek tečajev dne 2. julija.

Vpisovanje in polasnila v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100, od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. 10-5

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavica Din 50.000.000—

In rezerve preko Din 12.500.000—

Vloge čez Din 125.000.000—

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Velikovec, Vršac.

EKSPOZITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka, Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d.

Budapest: Balkan Bank r. t. Vaczi utca 35.

Wien I.: Bankhaus Mllan Robert Alexander, Augustinerstrasse 8. 453 44—1

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Mala oznanila

Dobro upeljana trčka 1800 kompanjona ali soudeležnika z kapitalom 200.000 do 250.000.— Din Penzije na upravnistvo „Tabora“ pod št. 1125“. 1125 5—5

Kupim manjšo hišo, vilo, pustim prodajalcu stanovanje in ga popolno oskrbim. Naslove oddati upravnistvu „Tabora“ pod „A“. 1175

Glasovir se po ceni proda radi odpovedanja. Kežerjeva ulica št. 6, Schmidt. 1176

Dobro mleko dnevno v mlakarni Kos, Jenkova ulica 6. Stalnim odjemalcem celoletne dobava najamčena. 1158 2—2

Nogavice

kupite najcenejše pri trvdki

Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1. 1179

Kompletan KINO inventar

s kompl. Gaumont aparatom, 4 PHS benčinagregatom z dinamom brez magneta in izparilnika (Vergazer), pianino, 2 el. peči, nad 200 bukovih zaklopnih stolov i.t.d. i.t.d.

SE PRODA na javni dražbi

dne 12. junija ob 10. uri dopoldne v skladišču javnega skladišča in prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje (carinarna). 1169 2—2

SUHE GOBE

lipovo cvetje in vse druge gozdne in poljske pridelke kupuje po najboljših cenah — —

„FRUCTUS“ d. z. o. z.

LJUBLJANA, Trg Tabor št. 2.
Telefon št. 555. 1170 3—2

VABILO

IV. redni občni zbor

ki ga bo imela

Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru

v ponedeljek, dne 25. junija 1923 v lastnih prostorih v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, z nastopnim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo ravnateljstva in eksekutive.
2. Odobritev letnega računa za 1922, razdelitev čistega dobička in absolutorij upravnemu svetu.
3. Volitev upravnih svetnikov in nadzorstva.
4. Sklep o modanteti izdaja delne nove emisije od 1.000.000 do 1.250.000 dinarjev.
5. Sprememba pravil.
6. Sklepanje o eventualnih pravočasno predloženih predlogih.

§ 27. Glasovalno pravico na obnem zboru imajo oni delničarji, ki najkasneje 3 dni pred obnim zborom založijo delnice v ravnateljstvu tiskarne ali pri Slavenski banki d. d. podružnica Maribor.

Maribor, dne 9. junija 1923.

Upravni svet.